

419

Besluit van 10 juni 1981, houdende wijziging van het Reglement Dienst Hoofd- en Lokaalspoorwegen (Stb. 1977, 152)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat van 15 april 1981, nr. A-1/V 23241, Directoraat-Generaal van het Verkeer;

Gelet op de artikelen 27 en 33 van de Spoorwegwet (Stb. 1875, 67) en 4 van de Locaalspoor- en Tramwegwet (Stb. 1900, 118);

De Raad van State gehoord (advies van 12 mei 1981, nr. 810506/10);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat van 1 juni 1981, nr. A-1/V 24103, Directoraat-Generaal van het Verkeer;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Enig artikel

Het Reglement Dienst Hoofd- en Lokaalspoorwegen (Stb. 1977, 152) wordt gewijzigd als volgt.

A

In artikel 2, onder u, wordt in plaats van «reizigerstreinen» gelezen: treinen.

B

Het opschrift van artikel 7, en een aan artikel 7 toe te voegen derde lid worden gelezen:

Ontheffingen en afwijkingen voor hoofd- en lokaalspoorwegen.

3. Voor spoorwegen, waar de hoogste toegelaten snelheid niet meer dan 40 km/h bedraagt, kan de Minister ontheffing verlenen of afwijkingen toestaan van de bepalingen van dit reglement.

C

Het opschrift van artikel 9 en artikel 9 worden gelezen:

Voorwaarden, welke aan ontheffingen en afwijkingen worden verbonden

1. Waar in dit reglement aan de Minister of aan de Directeur-Generaal de bevoegdheid is toegekend ontheffing te verlenen of afwijking toe te staan van bepalingen van dit reglement, kunnen aan die ontheffing of afwijking voorwaarden worden verbonden.

2. Het niet naleven van de gestelde voorwaarden staat gelijk met overtreding van de bepalingen, waarvan ontheffing werd verleend of afwijking werd toegestaan.

D

In artikel 10, eerste lid, wordt na «14, derde lid», ingevoegd: 17, twaalfde lid.

E

In artikel 13, vijfde lid, wordt in plaats van «palen» gelezen: «hectometerpalen».

F

Het opschrift van artikel 14 wordt gelezen:

Profiel van vrije ruimte; vrije-ruimtemerk.

G

Artikel 17 wordt gewijzigd als volgt.

a. In het vierde lid vervalt de zinsnede: «en de sporen, waarover goederentreinen volgens dienstregeling worden vervoerd».

b. De punt aan het einde van het zesde lid wordt vervangen door een komma en toegevoegd wordt de zinsnede: dan wel, indien er met betrekking tot het spoorstaafonderzoek door hem voorgeschreven of goedgekeurde bijzondere maatregelen zijn genomen.

c. Het tiende lid wordt gelezen:

10. Bij elke schouw wordt gelet zowel op de uiterlijke toestand van de sporen, wissels, kruisingen en spoorstaafovergangen op beweegbare bruggen als op de uiterlijke toestand van de baan, de kunstwerken, de afsluiting, de overwegen, de overwegbeveiligingsinrichtingen, de verkeerstekens als bedoeld in artikel 23, eerste, vierde en vijfde lid, de schrikhekken en de seininrichtingen.

d. Een nieuw twaalfde lid wordt toegevoegd, luidende:

12. De Directie geeft voorschriften omtrent de controle op de goede werking en de goede waarneembaarheid voor het verkeer van de overwegbeveiligingsinrichtingen met inbegrip van de daarbij behorende andere inrichtingen, verkeerslichten, borden en tekens en omtrent de toetsing van overwegsituaties in hun geheel aan normen van veiligheid en doelmatigheid.

H

Artikel 20 wordt gewijzigd als volgt.

a. Het derde lid wordt gelezen:

3. Onverminderd het bepaalde in het eerste en het tweede lid kunnen overwegen in voetpaden en fietspaden worden beveiligd door klaphekken of zig-zaghekken en overwegen in voetpaden door draaikruisen.

b. Het vierde lid wordt gelezen:

4. De uitvoering van de voorzieningen, genoemd in het eerste en het derde lid, en van hierop aanvullende voorzieningen behoeft de goedkeuring van de Minister. De Minister kan aanvullende voorzieningen voorschrijven.

c. Een nieuw zevende lid wordt toegevoegd, luidende:

7. Overwegen, welke niet op de in het eerste lid, onder e, genoemde wijze worden beveiligd, kunnen buiten de diensturen of in geval van storing of buitendienststelling eveneens op de in het eerste lid, onder e, genoemde wijze worden beveiligd.

I

Artikel 21 wordt gewijzigd als volgt.

a. Het negende lid wordt gelezen:

9. Het bepaalde in het zesde lid is voor baanvakken, waar de hoogst toegelaten snelheid niet meer dan 40 km/h bedraagt en waar aan weerszijden van de overweg voor de trein een vast sein is geplaatst, dat alleen het seinbeeld «stop» kan tonen, niet van toepassing.

b. Het elfde lid vervalt.

J

Artikel 23 wordt gewijzigd als volgt.

a. Het eerste lid wordt gelezen:

1. Behoudens op baanvakken waarover minder dan eenmaal per week wordt gereden, draagt de Directie zorg voor plaatsing hetzij afzonderlijk, hetzij als onderdeel van een waarschuwingsinstallatie, van Andreaskruisen volgens model 75 of 76 van bijlage II van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens bij overwegen zonder sluitbomen, hekken of klaphekken.

b. Het vijfde lid wordt genummerd zevende lid en een nieuw vijfde lid wordt ingevoegd, luidende:

5. De Directeur-Generaal kan voorschrijven dat bij door hem aan te wijzen overwegen in plaats van in het vierde lid genoemde borden, borden volgens model 10 van bijlage II van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens worden geplaatst alsmede zonodig stopstrepen worden aangebracht ten einde aan te geven dat het wegverkeer moet stoppen alvorens deze overwegen te passeren.

c. Een nieuw zesde lid wordt ingevoegd, luidende:

6. De minister kan ten aanzien van overwegen als bedoeld in het eerste lid, waarbij geen Andreaskruisen behoeven te worden geplaatst, nadere voorschriften geven.

d. Een nieuw achtste lid wordt toegevoegd, luidende:

8. De Directeur-Generaal kan ontheffing verlenen van het bepaalde in het vierde lid voor overwegen, gelegen in baanvakken, waar de hoogst toegelaten snelheid niet meer dan 40 km/h bedraagt.

K

In artikel 24, eerste lid, wordt in het onder h. gestelde de punt vervangen door een komma en wordt toegevoegd een zinsnede, luidende: alsmede met een dergelijk voertuig over een overweg, waarbij het in artikel 23, vijfde lid, bedoelde bord is geplaatst, te rijden voordat bij vorengenoemd bord is gestopt.

L

Het opschrift van artikel 25 en artikel 25 worden gelezen:

Artikel 25

Overwegen ten behoeve van de spoorwegdienst, reizigers, verladers e.d.

Op overwegen uitsluitend ten behoeve van de spoorwegdienst, reizigers, verladers en dergelijke zijn de artikelen 18, 22 en 23 niet van toepassing. De Directie kan voorschrijven, dat beveiliging of veiligheidsmaatregelen als bedoeld in artikel 20, dan wel andere beveiliging of veiligheidsmaatregelen, worden toegepast.

M

In artikel 26, tweede lid, wordt in plaats van «30 km/h» gelezen: 40 km/h.

N

In artikel 27, eerste lid, wordt in plaats van «in deze afdeling» gelezen: in dit reglement.

O

Het derde lid van artikel 28 wordt gelezen:

3. De in het eerste lid bedoelde voorafgaande seingeving is voor baanvakken, waar de hoogst toegelaten snelheid niet meer dan 40 km/h bedraagt, alleen vereist in door de Directie te bepalen gevallen.

P

In artikel 29, tweede lid, wordt in plaats van «vast sein» gelezen: bedienbaar of automatisch vast sein.

Q

Artikel 44, eerste lid, wordt gelezen:

1. Alvorens rollend materieel in dienst wordt gesteld, wordt dit vanwege de Directie onderzocht en goedgekeurd.

R

In artikel 53, negende lid, wordt een volzin toegevoegd, luidende:

In het laatstbedoelde geval moet een personeelslid aanwezig zijn, dat de handrem zonodig kan bedienen.

S

De aanhef van artikel 58, eerste lid, wordt gelezen:

1. Een trein mag een spoorgedeelte eerst berijden, indien:

T

In artikel 69, tweede lid, wordt in plaats van «inlichting» gelezen: inlichtingen.

U

Artikel 71, tweede lid, wordt gelezen:

2. De chef van de trein heeft de leiding over het overige personeel, voorzover dit op de trein dienst doet.

V

In artikel 74, tweede lid, wordt in plaats van «welke» gelezen: welks.

W

In artikel 83, eerste lid, onder b, wordt na «partijen gehoord» het liggend streepje vervangen door een komma.

X

In artikel 87, tweede lid, onder a wordt na «12» een komma ingevoegd.

Y

In artikel 93, eerste lid, wordt in plaats van «artikel 83, sub b,» gelezen: artikel 83, eerste lid, sub b,

Lasten en bevelen, dat dit besluit met een daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Lage Vuursche, 10 juni 1981

Beatrix

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
D. S. Tuijnman

Uitgegeven de zestiende juli 1981

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

Algemeen

1. In 1973 werden de in het toenmalige Algemeen Reglement Dienst opgenomen schouwvoorschriften gewijzigd zoals thans in artikel 17 van het RDHL is vastgelegd.

Deze wijziging, die een aanzienlijke verlichting betekende, werd ingevoerd nadat uit een onderzoek was gebleken, dat van alle onregelmatigheden die tijdens de schouw werden opgemerkt, alleen de spoorstaafbreuken direct gevaar opleverden voor het treinverkeer, en omdat uit de spoorstaafbreukstatistieken was gebleken, dat de frequentie waarmee dergelijke breuken voorkomen, evenredig is met de spoorbelasting.

De wijziging van de schouwvoorschriften had tot gevolg, dat het jaarlijks aan de schouw bestede aantal manuren sinds 1973 is teruggelopen van circa 360 000 tot circa 240 000.

De schouw, zoals deze nu is geregeld, vergt echter nog altijd een aanzienlijk aantal manuren, die voortdurend meer gaan kosten.

Door het systematische ultrasone spoorstaafonderzoek daalt het aantal onverwacht optredende gevaarlijke situaties steeds verder, omdat gebreken in de spoorstaven reeds in een vroegtijdig stadium kunnen worden ontdekt voordat uiterlijk zichtbare breuken of andere gebreken ontstaan die bij de schouw worden waargenomen.

Uitvoerig onderzoek en overleg leidden tot de conclusie, dat bij toepassing van het vorengenoemde ultrasone onderzoek verlichting van de schouwvoorschriften een verantwoorde zaak is. Deze verlichting kan worden bereikt door een verruiming van het gebied, waarbinnen de Minister de vrijheid heeft, toestemming te verlenen tot afwijking van de voorgeschreven schouwfrequentie, zulks op grond van bijzondere maatregelen die worden doorgevoerd, zoals het periodieke ultrasoon spoorstaafonderzoek.

Ik ben van mening, dat in die zin artikel 17 gewijzigd zou moeten worden.

2. Voorts is rekening gehouden met het gestructureerd vervoer van reizigers in z.g. museumtreinen op lijnen, die voorheen uitsluitend voor goederenvervoer waren bestemd.

3. De overwegbeveiliging en de controle daarop noopten tot aanpassing van enkele artikelen.

4. Enkele misstellingen zijn weggenomen; hier en daar is de tekst verbeterd.

Artikelen

Ad A. Op de lijnen Rotterdam-Zuid-Pernis en Barendrecht-Kijfhoek rijden geen reizigerstreinen. Ingevolge artikel 26, eerste lid, zouden de wissels op deze lijnen niet behoeven te worden beveiligd. Het is gewenst dat wordt bepaald dat dit wèl gebeurt.

Ad B. Op grond van artikel 7, tweede lid, waarvan de inhoud overeenkomt met artikel 21 van het vervallen Algemeen Reglement Dienst Lokaalspoorwegen, kan de Minister voor spoorwegen die uitsluitend bestemd zijn voor het vervoer van goederen, ontheffing verlenen of afwijkingen toestaan van het RDHL.

Sinds op dergelijke spoorwegen gedurende het seizoen met z.g. museumtreinen gestructureerd reizigersvervoer plaatsvindt, kunnen op grond van genoemde bepaling geen ontheffingen meer worden verleend of afwijkingen worden toegestaan. In een aantal gevallen bestaat daar echter behoefte aan. Veel museumtreinen rijden op voormalige goederenlijnen waar de toegestane snelheid 40 km/h of minder bedraagt. Voorts bestaat er behoefte aan ontheffingen of afwijkingen op hoofdspoorwegen, waar de snelheid niet meer dan 40 km/h bedraagt.

Ad C. In artikel 9 is niet vermeld de mogelijkheid om voorwaarden te verbinden aan door de Minister of de Directeur-Generaal toegestane afwijkingen, terwijl hieraan wel behoefte bestaat.

Ad D. De toevoeging houdt verband met de invoering van een nieuw twaalfde lid in artikel 17.

Ad E. Het is gewenst dat een mogelijkheid van oriëntatie door middel van kilometerpalen blijft bestaan.

Ad F. De aanduiding dient ter introductie van het vrije ruimtemerk, omschreven in het vierde lid.

Ad G. sub a. In verband met de wijziging van het begrip «hoofdspoor» in artikel 2, sub u, en met de omstandigheid dat iedere goederentrein volgens dienstregeling rijdt kan de zinsnede worden geschrapt.

sub b. Verwezen moge worden naar het onder Algemeen betoogde.

sub c. De toevoeging is ontleend aan de wens vast te leggen dat bij schouw op alle medebetrokken installaties wordt gelet waar dit zonder inwendig onderzoek kan geschieden.

sub d. De toevoeging beoogt controle op het goed functioneren van alle installaties, ook van die welke men vanaf de spoorweg niet kan zien, en toetsing van overwegsituaties in hun geheel aan normen van veiligheid en doelmatigheid.

Ad H. sub a. Er is behoefte aan om ook fietspaden te beveiligen met klaphekken of zig-zaghekken.

sub b. Gedacht moet worden aan automatische en half-automatische overwegbeveiliging met als aanvullende voorzieningen: bellen, voorrijlende lichten, storingsmelders e.d.

sub c. Hierin wordt het in artikel 21, elfde lid, bepaalde, op een passender plaats aangebracht en ook van toepassing verklaard in geval van storing.

Ad I. sub a. Er is behoefte aan de huidige bepaling ook van toepassing te verklaren op oorspronkelijk uitsluitend voor goederenvervoer bestemde lokaalspoorwegen, waar thans gestructureerd reizigersvervoer met z.g. museumtreinen plaatsvindt en op hoofdspoorwegen, waar de snelheid niet meer bedraagt dan 40 km/h. De nieuwe bepaling legt vast, wanneer het bepaalde in artikel 21, zesde lid, niet van toepassing is en laat de bepaling daarvan niet meer aan de directie over.

sub b. Zie ad H, sub c.

Ad J. sub a. Deze wijziging heeft ten doel een devaluatie van de attentiewaarde van het Andreaskruis voor het wegverkeer te voorkomen. Waarschuwing van het wegverkeer kan worden voorgeschreven door een beveiliging als bedoeld in artikel 20, eerste lid, sub e, dan wel door veiligheidsmaatregelen als bedoeld in artikel 20, tweede lid.

sub b. Met het nieuwe bord wordt het bekende rode achthoekige bord bedoeld. In het Reglement verkeersregels en verkeerstekens is dit alleen bij voorrangswegen verplicht.

sub c. De bevoegdheid van de Minister kan met zich brengen dat op plaatsen waar geen Andreaskruisen behoeven te worden geplaatst, en waar deze niettemin aanwezig zijn, deze op bevel van de Minister moeten worden verwijderd. Zulks om devaluatie van de betekenis van de Andreaskruisen voor het wegverkeer te voorkomen.

sub d. Deze ontheffing is voor bepaalde overwegen aanvaardbaar op grond van de uitzichtslijnen in relatie tot de treinsnelheid van maximaal 40 km/h.

Ad K. De toevoeging houdt verband met de invoering van het nieuwe, achthoekige, stopbord.

Ad L. Omdat de huidige tekst enigszins paradoxaal aandoet, wordt een andere tekst van overigens gelijke strekking voorgesteld.

Ad M. De machinist van een trein die voor een sein moet stoppen, krijgt door voorafgaande seingeving een opdracht tot zodanige snelheidsvermindering dat hij vóór het stoptonende sein de trein tot stilstand kan brengen (zie artikel 28). In het Seinreglement is bepaald en door mij goedgekeurd dat de snelheidsvermindering tot 40 km/h moet plaatsvinden. De voorgestelde wijziging is hiermee in overeenstemming. De machinist is bekend met de weg en de plaats van de seinen.

Ad N. Het gaat niet alleen om de in de afdeling genoemde maar ook over de in de artikelen 17, derde lid, 58, eerste lid, sub c, en derde lid, sub c, genoemde seinen.

Ad O. Er is behoefte aan om de huidige bepaling ook van toepassing te verklaren op oorspronkelijk uitsluitend voor goederenvervoer bestemde lokaalspoorwegen waar thans gestructureerd reizigersvervoer met z.g. museumtreinen plaatsvindt. Op deze spoorwegen bedraagt de toegelaten snelheid ten hoogste 40 km/h.

Ad P. Een vast sein dat alleen het seinbeeld «stop» kan tonen, als bedoeld in artikel 26, tweede lid, kan geen verband hebben met de stand van de tongen. Dit is wél het geval met seinen die bedienbaar of automatisch zijn.

Ad Q. De nieuwe versie is consequenter dan de huidige (zie artikel 2).

Ad R. Zoals artikel 53, negende lid, nú luidt, zou geen personeelslid aanwezig moeten zijn om de handrem te bedienen. Dit is natuurlijk niet de bedoeling.

Ad S. De juiste stand van de wissels en de daarmee verband houdende seingeving is geregeld in artikel 29.

Ad T, V, W, X, Y.¹ Hier is sprake geweest van een misstelling.

Ad U. Personeel van de NS, dat zich als passagier op de trein bevindt, behoort buiten het gezag van de chef te vallen.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
D. S. Tuijnman